

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЖІНКАМИ

Віктор Валерійович ЧЕРНЕНКО,

здобувач Науково-дослідного
інституту публічного права
<https://orcid.org/0009-0009-4152-3020>

Адміністративно-правова протидія торгівлі жінками це не статична, а динамічна система, рухливий механізм із активно діючими суб'єктами, діяльність (або активність) яких реалізується у певних формах та із застосуванням деякого набору методів. Вивчення форм діяльності, зокрема досліджуваної протидії, є важливим та необхідним етапом ґрунтовного вивчення її сутнісного змісту, характерних властивостей, стану, проблем і перспектив подальшого удосконалення та розвитку. Форма (від лат. «forma» – зовнішність, устрій) – це: обриси, контури, зовнішні межі предмета, що визначають його зовнішній вигляд; пристрій, шаблон, за допомогою якого чому-небудь (переважно якійсь масі) надають певних обрисів, якогось вигляду; тип, будова, спосіб організації чого-небудь; зовнішній вияв якого-небудь явища, пов'язаний з його сутністю, змістом; структура, спосіб побудови думки; спосіб існування змісту, його внутрішня структура, організація і зовнішній вираз; видимість, зовнішній бік чого-небудь, що не відображає суті справи; спосіб здійснення, виявлення будь-якої дії; спосіб, характер викладу думки, пропозиції, повідомлення і т. ін.; суворо встановлений порядок у будь-якій справі; встановлений зразок чого-небудь (заповнення якогось документа, словесного звертання, носіння одягу і т. ін.) [1, с.972; 3, с.294;]. З викладеного видно, що термін «форма» має досить багато тлумачень, втім у цілому кожне із цих визначень або вказує на те, як щось чи хтось виявляється ззовні, або те, у який спосіб організовано, побудовано певне явище, предмет, діяльність тощо. Тобто, як зазначають філософи, що форма це спосіб існування (як зовнішнього, так і внутрішнього) певного змісту. Такий підхід до розуміння є справедливим і у контексті представленого дослідження. Зокрема з цього приводу слушно видається позиція, яку висловлює І. І. Плахо, досліджуючи адміністративно-правові форми забезпечення органами державної влади громадської безпеки. Правник зазначає, що форми безпосередньо відображають зовнішні практичні конкретні дії органів державної влади щодо забезпечення громадської безпеки, їх внутрішню структуру та основи реалізації ними своїх функцій. Зовнішня форма діяльності органів державної влади в сфері забезпечення громадської безпеки полягає у взаємозв'язках з іншими явищами і процесами. Внутрішньою формою органів державної влади в сфері забезпечення громадської безпеки є взаємозв'язки елементів цілого, їх структури [4, с.13]. О.М. Бандурка у своїх працях веде мову про форми управлінської діяльності правоохоронних органів як про зовнішній прояв цієї діяльності, спосіб вираження її змісту в конкретних умовах [5, с.185–186]. А.Д. Бакуменко, висвітлюючи

форми державно-управлінської діяльності, визначив їх як зовнішні, постійні й типізовані вияви практичної активності державних органів щодо формування й реалізації управлінських цілей і функцій та забезпечення їх власної життєдіяльності [6, с.741]. Ю. П. Битяк, В. В. Богуцький та ін. тлумачать форми у розрізі державного управління як зовнішній вияв конкретних дій, які здійснюють органи виконавчої влади для реалізації поставлених перед ними завдань. Адміністративісти підкреслюють, що термін «форма» означає вид, будь-який зовнішній вияв певного змісту. Якщо функції управління розкривають основні напрями цілеспрямованого впливу суб'єктів управління на об'єкти управління, то форми управління — це шляхи здійснення такого цілеспрямованого впливу, тобто форми управління показують, як практично здійснюється управлінська діяльність [7, с.132]. В.В. Маліков, розглядаючи адміністративно-правові форми діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом, визначив їх (ці форми) як зовнішнє вираження їхніх юридично значимих дій із профілактики, запобігання, виявлення та припинення терористичних актів, встановлення осіб, які їх учинили, забезпечення притягнення їх до відповідальності [8, с.169]. О.Н. Ярмиш стверджує, що адміністративно правові форми – це встановлені правом, зовні виражені дії органу (органів) виконавчої влади або його посадової особи (осіб), які відбуваються в межах його компетенції і викликають юридичні наслідки [9, с.36]. Заслугове на увагу думка, яку висловлює Т.О. Коломоєць, що форма адміністративно права має розумітися як волевиявлення виконавчо-розпорядчого органу, посадової особи, здійснене в рамках режиму законності та компетенції для досягнення адміністративно-правової мети [10, с. 54]. На думку В.А. Дем'янчука, який аналізує форми реалізації антикорупційної політики, під цими формами слід розуміти комплексні категорії, що об'єднують вид публічно-владної діяльності та управлінські акти, які втілюють рішення і дії уповноважених суб'єктів протидії корупції [11, с.221]

Отже, враховуючи вище наведені дослідницькі позиції з приводу того, що являє собою форма, як взагалі так і у розрізі управлінської діяльності та адміністративно-правового регулювання, можемо визначити адміністративно-правові форми протидії торгівлі жінками як зовнішнє вираження, врегульованих нормами адміністративного права, однорідних рішень і дій суб'єктів протидії торгівлі жінками, спрямованими на виконання покладених на них завдань і функцій, а також здійснення наданих їм повноважень. Тобто форми відображають те, у який спосіб проявляється волевиявлення суб'єктів зазначеної протидії, здійснюване ними у межах режиму законності та його компетенції.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
2. Соколенко О.Л. Поняття та ознаки правоохоронної функції держави як основи правоохоронної діяльності. Форум права. 2012. № 4. С. 847–852.
3. Юридична енциклопедія: у 6 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. Т. 6: Т-Я. 768 с.

4. Плохой, І. І. Адміністративно-правові форми забезпечення органами державної влади громадської безпеки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2010. 20 с.
5. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України: підручник. Харків: Ун-т внутр. справ, 1998. 480 с.
6. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. К. : НАДУ, 2010. 820 с.
7. Адміністративне право України: Підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, О. В. Дьяченко та ін.; За ред. Ю. П. Битяка. К.: Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
8. Маліков В. В. Адміністративно-правові форми діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом: питання класифікації / Юридичний бюлетень №5, 2017, с.165-179. URI: http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2017/5_2017/27.pdf
9. Ярмаш О. Н., Серьогін В. О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: навчальний посібник. Харків: Вид-во національного ун-ту. внутр. справ, 2002. 672 с.
10. Адміністративне право України: навчальний посібник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць, Г. Ю. Гулевської. Київ: Істина, 2007. 2016 с.
11. Дем'янчук В. А. Форми і методи ефективної реалізації антикорупційної політики в Україні / Підприємництво, господарство і право: науково-практичний господарсько-правовий журнал, № 8, 2020, С. 220-226